

Juryens uttalelse om vinner av Bokhandelens sakprosapris 2023

Det ligger i blodet. Epidemien som forandret Norge, Press forlag

Fra sin posisjon som lege og historiker med spesielt blikk for etiske spørsmål, har Ketil Slagstad fortalt historien om hva som skjedde da aidsepidemien kom til Norge. Med sikre fortellergrep og en personlig stemme viser han hvordan den medisinske vitenskapen ved utbruddet av sykdommen i 1983 ble konfrontert med sin egen hjelpeløshet.

Vi får følge hvordan enkeltpersoner i legestanden, blant sykepleiere og hos helsemyndighetene, og dessuten i små nettverk av marginaliserte grupper, fra sine ulike ståsteder bidro til å kommunisere om, forstå, lindre og etter hvert behandle aids. Men vi møter også de som ble syke og døde, -- og de som overlevde og kan fortelle.

Slagstad bruker fortellingen om aids i Norge til å synliggjøre noen linjer i vår nære historie som har potensial til å endre vårt blikk på oss selv. Blant annet blir det tydelig hvordan det ved epidemiens utbrudd kom til syne en sårbarhet i det norske samfunnet som gjorde at kommunikasjonen mellom staten og marginaliserte grupper, som de homofile og de prostituerte, måtte skje på nye måter.

Samtalen om vanskelige spørsmål, som seksualitet og identitet, død og stigma, kom i bevegelse, og ulike marginaliserte gruppers blikk på seg selv og hverandre ble utfordret og endret. Slik har bokas perspektivrike historiefortelling overføringsverdi til hvordan vi kan forstå vår egen tids håndtering av sykdom og smitte, og hvordan vi håndterer den sårbarheten som vi fremdeles lever i, i etterdønningene av en pandemi.